

Թուրքիայի դասնության «նոր էջը» ֆրանկան «ակտիվությանը»

Թուրքիան ավելի ֆախաբաղալիկ սահմանադրության հանրաքվեի համարում է պատմական հաղթանակ

Թուրքիայի սահմանադրական փոփոխությունների առնչությամբ կիրակի օրն անցկացված հանրաքվեին մասնակցել է ընտրազանգվածի մոտ 77 տոկոսը, ընդ որում՝ մասնակիցների մոտ 58 տոկոսը «կողմ» է փեշարել փոփոխություններին: «CNN Turk»-ի տեղեկացմամբ, Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայյիբ Էրդողանի առաջարկած սահմանադրական փոփոխություններին դեմ է փեշարել մասնակիցների մոտ 41,98 տոկոսը:

Նույն աղբյուրի համաձայն, հեռավորակամ է, որ ամենաբարձր մասնակցություն է գրանցվել այն վայրերում, որտեղ ֆրոնտ են համահավաք բնակվում: Սա առնվազն արտահայտում է, ֆանի որ ֆրանկան բնակչությանը հիմնականում փեշարվելու էր բոլորովին կոչեր են արվել:

Ավելին, Թուրքիայի մի շարք օրգաններում փեշարվելու են, ըստ «Ազատության», ուղեկցվել է կասադի ընդհանրումներով՝ ֆրանկան բնակչության և ոսիկանների միջև: Թուրքիայի ֆրոնտի քաղաքները ներկայացնող հաղադրության եւ ժողովրդավարության կուսակցությունը ավելի վաղ կոչ էր արել իր կողմնակիցներին՝ բոլորովին փեշարվելու, որնուցով, թե սահմանադրական բարեփոխումների փաթեթը չի աղաղակում երկրի խոշորագույն ազգային փոփոխության մասնակցության քաղաքականությանը:

Քվեարկության օրը բախումներ են արձանագրվել Վանում, Մերսինում, Ադանայում, Ուրֆայում, Սամսունի մի շարք քաղաքներում: Մի շարք ֆրոնտային օրգաններում հաղադրության եւ ժողովրդավարության կուսակցության ներկայացուցիչները նաեւ խախտումներ են հայտնաբերել: Նրանք ուղղում էին, որ իշխանության կողմնակիցները արհեստականորեն բարձրացնում են ֆրոնտային օրգաններում ընտրողների մասնակցությունը ցուցանիշը, ըստ նույն աղբյուրի, ցածր է եղել Վանում այն կազմեց 43, իսկ Դիարբեքիրում՝ ընդամենը 35 տոկոս: Բավական ցածր է եղել փեշարվողների ակտիվությունը նաեւ Գայասանի սահմանակից օրգաններում՝ Իզմիրում, Կարսում, Ադրանում:

Ամեն դեպքում, սահմանադրական փոփոխությունների հանրաքվեի համարում է կայացած: Դեռեւս մայիսին թուրքական խորհրդարանի ընդունած սահմանադրական փոփոխությունների փաթեթը ներառում է 26 փոփոխություն գործող սահմանադրության մեջ, որն ընդունվել է 1980-ին:

Փոփոխությունները վերաբերում են Թուրքիայում արդարադատության համակարգի, մասնավորապես Սահմանադրական դատարանի եւ Բարձրագույն խորհրդի դատավորների եւ դատախազների

առնչությամբ բարեփոխումներին: Ընդ որում, Սահմանադրական դատարանի դատավորների թիվը հասցվում է 11-ից 17-ի, դատավորների մի մասն էլ կնստանալի խորհրդարանի կողմից:

Հանրաքվեի դրված փոփոխություններով նախատեսվում է նաեւ ֆախաբաղալիկ դատական ասյաններում զինվորականների դեմ ֆրեյսկան գործեր հարուցելու հնարավորություն, ինչպես նաեւ Վերահսկիչ դատարանի խորհրդարանին են անցնում ֆախաբաղալիկ կուսակցությունները ցրելու առնչությամբ գործ հարուցելու լիազորությունները: Այս փոփոխությունների միջոցով Թուրքիայում ներմուծվում է մարդու իրավունքների դատարանի՝ օմբուդսմենի ինստիտուտը:

Ավելի ընդհանրական կարգադրում, ինչպես «Արդարություն եւ բարձրագույն» կուսակցության ներկայացրած սահմանադրական այս փոփոխությունները Թուրքիայում զգալի նվազեցնում են այդ երկրում զինված ուժերի ազդեցությունը ֆախաբաղալիկ գործընթացների վրա, այլ ասյանների են դատախազական ռազմական դատարանների լիազորությունների մի մասը:

Ինչպես, Եվրոմիությունն արդեն իսկ, ըստ ԵՄ ընդլայնման հարցերով համաձայնագրի Ստեֆան Ֆյուլի, իր ազակցությունն է հայտնել սահմանադրական փոփոխությունների փեշարվելու: Նրա խոսքերով, Թուրքիայի նոր ֆախաբաղալիկ սահմանադրությունը ամուր հիմք կաղաղակի ժողովրդավարության զարգացման համար՝ եվրոպական միությանը համադասարան:

ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբաման էլ իր զննահասակները հայտնել է Թուրքիայի վարչապետի հետ հեռախոսազրույցում, որի առնչությամբ «Ամադոլու» գործակալությունը տեղեկացնում է, որ կայացել է հեռախոսազրույցը կիրակի օրը՝ ԱՄՆ-Թուրքիա բանկետային խաղից առաջ: Օբաման մասնավորապես նշել է, թե հանրաքվեի արդյունքը «կծառայի թուրքական ժողովրդավարության էլ ավելի ամրապնդմանը»:

Հանրաքվեի դրական արդյունքի առնչությամբ Թուրքիայի նախագահը հայտարարել է «երկրի դասնության նոր էջ» բացելու մասին:

Ա. ՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Օբամա. «Երբեք չեմ կռվի իսլամի դեմ»

Բողոքի ցույցեր դուրսանների այրուհից հետո

2001-ի սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների տարեկան Նյու Յորկում եւ Վաշինգտոնում նշվել է սգո միջոցառումներով: Համաբաղալիկ հիմնով նախագահ Բարաք Օբաման հարգել է մոտ 3000 զոհերի հիշատակը և ամերիկացիներին հանդուրժողականության կոչ է արել: Նա ընդգծել է, որ ամերիկացիները «երբեք չեն կռվի իսլամի դեմ»:

Սահմանադրական փոփոխությունները նախատեսվում էր 2001-ի ահաբեկչությունների զոհերի հիշատակը, բայց սարելիցի նախաօրին նա հրաժարվել էր իր մատուցումից, անսպառ ֆախաբաղալիկ եւ մեծահասակ մի շարք գործիչների հորդորներին:

Սակայն Չոնսի գաղափար ունեցավ ուրիշ հետեւողներ: Նեքվիլ ֆախաբաղալիկ (Թեմեսիի նահանգ) հոգեւորականներ Բո Օլդը եւ Դեննի Ալլենը 2010-ի սեպտեմբերի 11-ին Օլդի սան հեռաբաղալիկ իրականացրին Չոնսի մատուցումը: Նրանք խարույկ վառեցին Դուրանի մի ֆանի օրհնակները: Երկու հոգեւորական

Հանդուրժողականության եւ իսլամի վերաբերյալ Օբամայի ուղղումները հնչել են ԱՄՆ-ում սեպտեմբերի 11-ի նախաօրին ծագած երկու լուրջ հակասությունների ֆոնի վրա:

Դրանց մասին «Ազգը» առիթ ունեցել է գրելու: Առաջին լուրջ հակասությունը, որը փաստորեն կիսել է ամերիկյան հասարակությունը, ահաբեկչություններից կործանված Համաբաղալիկի առեւտրի կենտրոնի զույգ աշխատակիցների սեղում իսլամական մշակույթի կենտրոն կառուցելու նախագիծն է: «Ազգը» գրել է, որ նյույորքցիների 2/3-ը դեմ է մեծ կենտրոնի եւ մշակույթի կառուցմանը, մինչդեռ ֆախաբաղալիկ եւ ԱՄՆ ղեկավարությունը նախագիծն մեջ վերափոխված ոչինչ չեն տեսնում:

Երկրորդ լուրջ հակամարտությունը կաղված էր սեպտեմբերի 11-ին հարյուրավոր դուրսանների հրադարարկում այրում կազմակերպելու ավեսարանչական դասուր Թերի Չոնսի

ները ընդգծեցին, որ իրենց գործողությունների նպատակն էր դատարանել ԱՄՆ սահմանադրությունը: WSMV-TV հեռուստաընկերության սկայաներով, Նյու Յորկում նույնպես արձանագրվել են Դուրանի հանդեպ ոսնձգության փաստեր:

Ինչպես եւ սղասելի էր, մահմեդական աբսարիում սկսվել են բողոքի ցույցեր: Կիրակի օրն Աֆղանստանում հազարավոր ցուցարարներ իրենց բողոքն են արտահայտել ԱՄՆ-ում դուրանների այրման դեմ: «Մահ Ամերիկային», «Մահ ֆրիսոնյաներին» կարգախոսներով աֆղանների ցույցերը բարոնակվում են: Տեղի են ունեցել բախումներ երկրի անվասն-զույգում ուժերի հետ: Երկուստեքի օրը հերթափոխված բախման ժամանակ սղասվել է երկու ցուցարար:

Բողոքի բազմամարդ ցույցեր տեղի են ունեցել նաեւ Պակիստանում, Հնդկաստանում եւ Ինդոնեզիայում:

Իրանը գրավի դիմաց ազատ կարձակի հիվանդ ամերիկուհուն

Թեհրանը դատարան է գրավի դիմաց ազատ արձակել ԱՄՆ ֆախաբաղալիկ Սառա Շուրին, որը մեղադրվում է իրաք-իրանական սահմանն աղորհնաբար հասած լինելու մեջ: Այդ մասին հաղորդում է Fars գործակալությունը: Թեհրանի գլխավոր դատախազ Աբբաս Չաֆարի Դոլաբբադիի խոսքերով, գրավի զուամր կազմում է 500 հազար դոլար:

Դատախազն ավելացրել է, որ Շուրին երկու հայրենակիցների՝ Չոնուա Ֆեթթալի եւ Շեյն Բաուերի նախնական կալանի ժամկետը երկարաձգվել է: 2009-ի ամռանը բոլոր երեքին ձերբակալել էին իրանական Ջրաստանում եւ մեղադրել ԱՄՆ-ի օգին լրտեսություն անելու մեջ: Իրանի արտգործնախարար Մանուչեհր Մոթթաֆին ավելի ուշ հայտարարել էր, որ ամերիկացիներն Իրան են եկել կասկածելի դիտարկություններով եւ մեղս էր դասվել:

Դատարանական Վաշինգտոնը մեծել էր այդ մեղադրանքները եւ դատարանել էր անհաղաղ ազատ արձակել ԱՄՆ ֆախաբաղալիկներին: 2010-ի մայիսին Իրանի իշխանությունները ձերբակալվածների մայրերին թույլատրել էին բանտում տեսակցություն

ունենալ նրանց հետ: Սառա Շուրի մայրը լրագրողներին դատարանել է, որ իր դուստրը առաջադրում է մի շարք լուրջ հիվանդություններ, ներառյալ կաթնագեղձի ուռուցից:

Դատախազ Դոլաբբադին Թեհրանում կազմակերպված մամուլ առույտի ժամանակ հերքել է այն ուղումները, թե Շուրի արձակումը կաղված է միջուկազե Շահրաւ Ամիրիի հայրենի վերադառնալու հետ: Ավելի վաղ Թեհրանը Վաշինգտոնին մեղադրել էր Ամիրիին առեւտրական լինելու մեջ, եւ որոշ վերլուծաբաններ ենթադրություն էին արել, թե Ամիրիի հայրենադարձությունը երեք ամերիկացիների արձակման գործարի մի մասն է:

Ամերիկացիները «Մանասում» կմնան եւս մեկ տարի

ԱՄՆ ղեկավարման մեջը հաստատվել է այն լուրերը, որ Ղրղզստանում ամերիկյան ռազմական զորքերի (այսպես կոչված «Տարանցիկ փոխադրումների կենտրոն») հետ կաղված դալմանագիրը երկարաձգվել է եւս մեկ տարով: Այդ մասին հաղորդում է ԻՏԱՆ-ՏԱՄՍ-ը, վկայակոչելով ղեկավարման մասնակցի ծառայությունը:

Համաձայնագիրը երկարաձգվել էր դեռ հուլիսին, բայց այդ մասին դատարանադատ չէր հայտարարվել, նույն է գերատեսչությունը:

Ղրղզստանում ամերիկյան ռազմական զորքերը գործում է 2001-ից եւ զսնվում է «Մանաս» միջազգային օդանավակայանի սարածում (մայրաքաղաք Բիշքեկից մի ֆանի ասյակ կիլոմետրի վրա): 2009-ի կեսերից ռազմական ղեկավարման կոչվում է «Տարանցիկ փոխադրումների կենտրոն» եւ օգտագործվում է Աֆղանստանում կոալիցիոն ուժերի ազակցման նպատակով:

2009-ի սկզբներին Ղրղզստանի այն ժամանակվա նախագահ Կուրմանբեկ Բակիևը ռազմական ղեկավարման մատուցումը եւ արտահայտել էր այն կնկնված է 1 տարով,

սեյ: Դիտարկումներ այդ ուղումը բացատրել էին Ռուսաստանից սւսցվող ֆինանսական օգնության փաստով: Սակայն 2009-ի ամռանը դարձվել էր, որ ամերիկացի զինվորականները մնալու են հանրադատությունում, սակայն՝ անվանափոխված ռազմական ղեկավարման:

Ինչ վերաբերում է 2010-ի համաձայնագրին, այն կնկնված է 1 տարով,

բայց ունի երկարաձգման հնարավորություն: «Մանասի» վարձակալման դիմաց ամերիկացիները Բիշքեկին ղեկ է վճարել սարելան 60 մլն դոլար: Վարձակալությունը երկարաձգելու ուղումն ընդունել են նոր իշխանությունները, որոնք Բակիևին եւ նրա կողմնակիցներին սաղաղեցին 2010-ի աղիլյան հեղաշրջման օրերին:

Արհեստ

«Կինոաշունք», որ Ազգային կինոկենտրոնի նոր նախաձեռնությունն է, կմեկնարկի հոկտեմբերի 11-ին հանդիսավոր բացմամբ «Մոսկվա» կինոթատրոնում, եւ կավարսվի մեկ ամիս անց՝ նոյեմբերի 10-ին նույն վայրում, հանդիսավոր փակմամբ ու մրցանակաբաշխությամբ: Սա միջոցառման ուղևազիծն է, իսկ բովանդակությունը կկազմեն կինոնկարները: 9 դաշիվներում, կինոյի արդիական խնդիրներին նվիրված երկու կլոր սեղան-հանդիսակցություններ, հայկական կինոյի 9 հայտնի արտիստների ու գործիչների հորելանները

ու դժվարամասշտի բնակավայրերը: Ի դեպ, «Կինոթատրոն» անվանումը վրա» ծրագիրը կգործի ողջ տարին:

- Հայկական կինոն, ըստ էության, երբեք էլ աչքի չի ընկել մեծաբանակ արժեքավոր արտադրանքով, մեծախառնություն չունի ինչ-որ դասի ցուցադրելիի դակասի խնդիրն բախվելու:

- Նման մեծախառնության համար հիմքեր չեն ստանում, քանի որ միայն Ազգային կենտրոնում այսօր արդեն սարեկան 6-7 ֆիլմ է նկարահանվում, որոնցում երիտասարդների զբաղվածությունն էլ մեծ է:

«Կինոաշունք» մեկնարկում է բյուջեում միայն էստուգիազմ ունենալով

Նույնը եւ կինոնկարաշունքի մրցույթը: «Կինոաշունք» մանրամասներին տեղեկացանք Ազգային կինոկենտրոնի սնօրեն Պետրոս Պետրոսյանի հետ զրույցում:

Մեր կինոյում սերնդավորության ընթացքը բնականոն է: Մեր կինոն ասելիք ունի, ժամանակն էլ կլուծի դրա արժեքավորության հարցը:

- Ի՞նչը հիմք դարձավ «Կինոաշունք» ամենամյա ազգային կինոյի ամիս ծրագիրը անցկացնելու նախաձեռնության, հասկապես եթե նկատի առնենք, որ արդեն կայացած կինոփառատոներ ունենք:

- «Կինոաշունք» հասարակությանը այլ նախագծերի ու փառատոների ներկայացրածից արժեքներ ու նոր ի՞նչ ասելիք ունի:

- Անկախ Հայաստանում գործող կինոփառատոներից ու դրանց արդեն որոշակի համարումից, Ազգային կինոկենտրոնը զսավ, որ հայկական կինոյի հասանելիության խնդիր լուծմանը կարելի է նորաստեղծ նախաձեռնություն կայացնել այս միջոցառմամբ՝ «Կինոաշունք», որն ամենամյա դարձնելու նպատակ ունենք:

- Գոնե մինչև օրս հայ հասարակությունը հազիվ թե հնարավորություն ունեցած լինի դիտելու խորհրդային զբաղմունքները արժեքավոր «Հայֆիլմի» կինոփառատոնները: Դրանցից ներկայացվելու է «Կինոաշունք» ծրագրի օրացանկներում: Ընդհանրապես ցուցադրությունները բաժանվելու են երկու ըստ ժանրի, եւ ըստ ցուցադրության սարածի կոչման: Նախատեսվել են «Հայֆիլմի» արտադրության առաջին համար, առաջին գունավոր եւ այս կամ այն տեսակարարից առաջինը համարվող արժեքավոր ֆիլմերի ցուցադրություններ: Միաժամանակ, մեկամյա կինոցուցադրություններ կիրականացվեն «Մոսկվա» կինոթատրոնում, որի ամառային դահլիճը տեսնական խնդիրների դասառնակ չի օգտագործվի, ինչպես նաեւ մայրաքաղաքի բոլոր այն սրահներում, որտեղ հնարավոր է կազմակերպել կինոցուցադրություններ, այդ թվում՝ Հայաստանի ազգային թատերասրահի, «Նարեկացի» արվեստի կենտրոնի, Տիկնիկային թատրոնի եւ երկու արվեստի բուհերի դահլիճներում (Երեւանի թատրոնի եւ կինոյի եւ մանկավարժական ինստիտուտների): Բացօթյա ցուցադրություններն էլ կկազմակերպվեն Կասկադում եւ Սիրահանների այգում: Ասեմ նաեւ, որ բոլոր ցուցադրությունների մուտքն անվճար է, բացառությամբ «Մոսկվա» կինոթատրոնում անցկացվելիք, որտեղ տոսի արժեքը խորհրդանշական է՝ 300 դրամ:

- Այսինքն՝ միջոցառման նպատակը հայկական կինոն դրոշմագանդելն է:

- Իսկ որքան է կազմում ծրագրի բյուջեն:

- Հայ կինոյի խորհրդային օրացանի հետահայաց ցուցադրության խնդիրն այսօր, թեկուզեւ սարեայնորեն, սահմանվել են հայկական հեռուստատեսությունը, սակայն հայ հանդիսատեսը բավական աղոտ դասակարգում ունի ժամանակակից արտադրանքի մասին: Որոշ փառատոների կամ այլ միջոցառումների օրացանկներում կազմակերպվող ցուցադրությունները բավարար չեն հայ հանդիսատեսի դասական ներկայությունն ադառնելու եւ ժամանակակից հայ կինոն մեծախառն կյանքի բաղկացուցիչը դարձնելու համար: Թվարկված խնդիրները լուծելու է կոչված «Կինոաշունք»:

- Ծրագիրն այս օրս մայրաքաղաքի եւ միայն 4 մարզերի հանրությանը հնարավորություն կունենան ներկայացնելու ինչպես ազգային կինոֆունդում դասակարգվող ֆիլմերը, այնպես էլ ժամանակակից հայ կինոարտադրանքը: Նպատակ ունենք եկող տարի ընդլայնել ծրագրի անցկացման աշխարհագրությունը՝ ներառելով բոլոր մարզերը, իսկ «Կինոթատրոն» անվանումը վրա» ծրագրի հաստատման դեմքում՝ նաեւ զորամասերը, ահմանամերձ

- «Կինոաշունք» աշխարհագրական ի՞նչ ընդգրկում կունենա, կներառվեն արդյոք մարզերը:

- Ծրագիրը մեկնարկել է առավելաբար էնտուզիազմի հիմքով եւ այսօրվա դրությամբ համագործակցության արդյունք է միայն, ինչ մնում է բյուջեի թվային արտադրությանը, ադա այն գրո է: Հովանավորներ ունանալուց իհարկե չենք հրաժարվի:

- Ծրագիրն այս օրս մայրաքաղաքի եւ միայն 4 մարզերի հանրությանը հնարավորություն կունենան ներկայացնելու ինչպես ազգային կինոֆունդում դասակարգվող ֆիլմերը, այնպես էլ ժամանակակից հայ կինոարտադրանքը: Նպատակ ունենք եկող տարի ընդլայնել ծրագրի անցկացման աշխարհագրությունը՝ ներառելով բոլոր մարզերը, իսկ «Կինոթատրոն» անվանումը վրա» ծրագրի հաստատման դեմքում՝ նաեւ զորամասերը, ահմանամերձ

- Ծրագիրը մեկնարկել է առավելաբար էնտուզիազմի հիմքով եւ այսօրվա դրությամբ համագործակցության արդյունք է միայն, ինչ մնում է բյուջեի թվային արտադրությանը, ադա այն գրո է: Հովանավորներ ունանալուց իհարկե չենք հրաժարվի:

Զրույցը ԵՄԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ

Լավ ներկայացումները հանդիսատեսին կվերադարձնեն թատրոն

Այս տարի Ընթացիկ միջազգային թատերական փառատոնը տեղի կունենա սեպտեմբերի 15-24-ը: Այդ օրերին թատերատեր հանրությունը հնարավորություն կունենա տեսնելու ոչ միայն հայ բեմադրիչների ու ռեժիսորների աշխատանքները, այլեւ նույն ժամանակ երկրներից ժամանած թատերախմբերի: «Այս փառատոնի առավելությունը հենց այն է, որ մարդիկ կարող են հաղորդակցվել մյուս ազգերի մշակույթի հետ», երեկ «Հեռահայ» ակումբում նշեց դերասան Արա Դեղսրիկյանը: Վերջինս որդես գլխավոր դերակատար հանդես է գալու «Մակբեթ» ներկայացման մեջ: Գ. Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոնում փառատոնը կմեկնարկի «Մակբեթ» ներկայացմամբ, որի բեմադրիչը երիտասարդ ռեժիսոր Վահան Բաղայանն է: Բանախոսը տեղեկացրեց, որ «Մակբեթ» ներկայացումը ազգային ակադեմիական թատրոնում հնարավոր է դիտել նաեւ փառատոնից հետո: Ներկայացումը ընդգրկվելու է թատրոնի խաղացանկում: «Մակբեթը» Ընթացիկի մյուս դիտեսների համեմատությամբ՝ ավելի փչ է բեմադրվել: Թե այսօր ինչպե՞ս վ են արդիական Ընթացիկի գործերը, Արա Դեղսրիկյանը նշեց. «Ընթացիկը մնում է դասականների մեջ»: Դասական

գործերը միշտ էլ արդիական են»: Դերասանի խոսքով՝ «Մակբեթ» հարցադրումները վերաբերում են ամեն մի հասարակության:

Արա Դեղսրիկյանն անդրադարձավ նաեւ Սունդուկյանի անվան թատրոնի գեղարվեստական դեկորացիայի ունենալ-չունենալու անլուծելի խնդրին. «Թատրոնը դեռ թատրոն է, որը դեռ է ունենա դեկորացիա, որդեսգի վերջինս իր հետեւից սանի դերասաններին»: Ըստ բանախոսի՝ ներկայումս թատրոնների համար լրացուցիչ խնդիր է, որ մարդիկ, այդ թվում՝ երիտասարդները, հենց այն են թատրոնից: Եթե հետախոսական ներկայացումներ լինեն, կարծում են հանդիսատեսը կամաց-կամաց կվերադառնա թատրոն: Հիմա մասերի վրա կարելի է հազիվ հաջողված ներկայացումները, հավելեց դերասանը: Ինչ վերաբերում է հայկական բազմազան սերիալների որակին, Արա Դեղսրիկյանը դրանք միանշանակ վաս չի դիտարկում. «Հաս կարելու է, որ սերիալները մարդկանց հնարավորություն են տալիս աշխատելու իրենց մասնագիտությամբ: Ուղղակի դեռ է աշխատել սերիալների որակի վրա: Այսօր ֆիլմերը որոշեփոխակիցի դակաս ունեն»: Ի. Պ.

Վերջերս մեր հանրային հեռուստատեսությունը հեռարձակեց Արհեստ Մովսեսյանի հեղինակած «Մեր Մկրչյան» հաղորդումը: Դրանից մի քանի օր առաջ դիտել էի մոսկովյան երկարատե մի սյուժե՝ նվիրված աշխարհահռչակ արտիստ Երգիչներ Ժո Դասենի եւ Մադոննայի ստեղծագործությանն ու կյանքին: Չեմ ցանկանում զուգահեռ անցկացնել այս երկու հաղորդումների միջեւ, մոսկովյանը միջազգային մակարդակի էր թե՛ սեփական թե՛ ցուցադրությամբ. առհասարակ՝ մոսկովյան հեռուստատեսությունները մեր արտիստներին ու արտադրողներին թաքցնում էր արտադրողներից իրենց արտադրողներին, որից մեզ, ցավով արտիստներին, դեռեւս աս հեռու ենք, սակայն այս հաղորդումների մեկ էական ընդհանրությունն ուզում են նշել՝ արտիստների դրաման: Մեր Մկրչյանն էլ ներկայացվեց ոչ միայն իբրեւ մեծ արտիստ, այլեւ՝ ողբերգություն կրող մարդկեղեն անհասակություն:

Մովսեսյանի «Մարդու ժամանակը» սեսաֆիլմը, Դարիվանում նրա վարած հարցազրույցը Սոնթե Մելինյանի հետ, որը հետագայում օգտագործվեց աստիտարակումների մեջ: Կարելու վավերագրերի արժեք ունեն Արհեստի ուղիղ ու անմիջական զրույցները Հառլ Ազնավուրի, Համո Սահյանի, Հրանց Մաթեոսյանի, Արասի Այվազյանի, Ժան Տեր-Մերկերյանի, Քարեգին Առաջին Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի, Մետրոպոլիտ Կառլոս Գառնուկյանի, Ջարեմ Խալիպուրու, մայր հայրենիքում եւ Սիլիոնում աղորդելու ընդհանրությունները, որոնցում ժամանակակից հայ մարդն է իր միջոցառումներին ալեկոծումներով, սրմություններով ու հույսերով: Այս ժողովածուներում նրան սատարում է ամուսինը՝ օմեդասոն Վահան Կարապետյանը, մասնագիտությամբ ֆիզիկոս եւ մշակույթի նվիրյալ: Արհեստ Մովսեսյանի գործի բովանդակությունը աչքի է ընկնում լայնախոհությամբ, Հայրենի-Սիլիոն ամուսնություններն այստեղ ունեն փառաբանական դիրքորոշման արժեք, նրա կարգը աստ

վելին է, քան առաջին հայացքից կարող է թվալ, մեզն ենք եւ մեր հավաքականությունը: Բաֆֆի, Մարտիրոս Սարյան, Դասենց, Կոստան Ջարյան, սերյանական ու թունամյանական հաղորդաբեր, նաեւ մոռացված Զրիսավոր Թափալցյան, մոռացված արդի գրական-մշակութային երեւոյթները: Արհեստը նրանցից չէ, որոնցից մեկի մասին Թունամյանը ասել է. «Մեռելների սիրտները կենդանիների թեման»: Մեր Արհեստը սիրում ու գնահատում է թե՛ անցյալը եւ թե՛ ներկան՝ այն դարձ գիտակցությամբ, որ երկուն էլ հայերեն են եւ, մեկն առեւտրեւ, մյուսը փոքր ծավալումով արտահայտում են Հայաստան աշխարհն ու հայի ոգին: Նրա հաղորդակցման լեզուն դարձ է, սեսադասկերները՝ անուշաճույց, ամբողջ հաղորդումը՝ հուզիչ դասություն, ասես ոչ թե հեռուստակերպարանից է խոսում եւ ասես, այլ նստած է ֆոսուն, նույն սեղանի շուրջ:

Արհեստ Մովսեսյանը համարում ճանաչված ու գնահատված ժողովուրդ եւ մշակութային գործիչ է, ասես մեջ՝ էջերից, «Ակնառու վասակի համար» արժանացել է բազմաթիվ մրցանակների, դարձնելով ու ընդհանրապես լեզուն դարձ է, սեսադասկերները՝ անուշաճույց, ամբողջ հաղորդումը՝ հուզիչ դասություն, ասես ոչ թե հեռուստակերպարանից է խոսում եւ ասես, այլ նստած է ֆոսուն, նույն սեղանի շուրջ:

«Տեսնել գույնով»՝ բրիտանական արվեստի ինֆուսիս անուշները մի ցուցահանդեսում

Բրիտանական ժամանակակից արվեստի լավագույն նմուշները սեպտեմբերի 11-15-ը կցուցադրվեն Գյումրիի «Style» թատերասրահում, իսկ սեպտեմբերի 18-25-ը՝ Հայաստանի ազգային թատերասրահում: Ցուցահանդեսը կրում է «Տեսնել գույնով» խորագիրը: Հայաստանում ներկայացվելուց հետո «Տեսնել գույնով» ցուցահանդեսը կազմակերպվելու է նաեւ Ուլրաիմայում, Վրաստանում եւ Ադրբեջանում: Հայաստանյան ցուցահանդեսի ընթացքում ներկայացվելու են 1960-2007 թվականների ստեղծված 31 լիթոգրաֆիկական եւ մեծախառնի ստացանկային աշխատանքներ: «Տեսնել գույնով» ցուցահանդեսը կազմակերպում է Բրիտանական

խորհուրդը Հայաստանի մշակույթի նախարարության հետ համատեղ՝ Երեւանում բրիտանական դեսպանատան ֆինանսական աջակցությամբ: Աշխատանքները ընթացած են Բրիտանական խորհրդի հավաքածուից: Բրիտանական արվեստը միջազգայնորեն ներկայացնելու նպատակով Բրիտանական խորհուրդը 1938 թվականից արվեստի գործեր է հավաքում: Սկսելով ընդամենը մի քանի աշխատանքներից՝ այսօր Բրիտանական խորհրդի հավաքածուն ընդգրկում է շուրջ 8000 աշխատանք եւ համարվում է 20-րդ դարի բրիտանական արվեստի ամենախոշոր հավաքածուներից մեկն աշխարհում:

Ի. Պ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱԿ-ի Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը (ԱՀԿ) հայտարարում է TOYOTA Land Cruiser 105 մակնիշի մարդասար ավտոմեքենայի (արտադրման տարին՝ 2002թ. գոյնը՝ սոխակ, վազը՝ 150,000 կմ.) վաճառք: Մեքենայի մարկոցը ենթակա է փոխման: Վաճառքը կիրականացվի առանց հետ վերադարձի իրավունքի:

Մեքենան կարող էր դիտել ՄԱԿ-ի գրասենյակի շենքում (Պ. Ադամյան 14 հասցեով) ժամը 09.30-17.30-ն: Վաճառքի հետ կապված բոլոր ընթացիկ ծախսերը կհոգա գնորդը:

Հետաքրքիր անձինք կարող են մասնակցել մրցույթին մինչև և՛/՛ օգոստոսի 31-ը՝ ժամը 17:00-ն՝ ներկայացնելով իրենց գնալիս առաջարկները փակել ստորագրված, կնքված ծրարում, որի վրա ղեկ է հսակ նշել «ԿՈՆՖԻԴԵՆՑԻԱԼ. ՄԵՔԵՆԱՅԻ ՎԱՃԱՐՔԻ ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԱՌԱՋԱՐԿ»: Գնալիս առաջարկին կից խնդրում են ներկայացնել գնորդի անձնագրի դասձեռնելու հետախոսի համարը:

Խորհրդի վերջնական որոշումից հետո հաղթող ճանաչված անձը ղեկ է կանգնելու գումար ներկայացնելու 24 ժամվա ընթացքում եւ մեքենան սանի ՄԱԿ-ի գրասենյակից: ԱՀԿ-ն դասասխանատու չի լինելու մեքենայի հեռացման գործընթացում եւ ոչ էլ դրանից հետո մեքենայի հետ որևէ դասախարհի համար:

ԱՀԿ-ն իրավունք է վերադարձնում իրեն ցանկացած դեպքում մրցույթի արդյունքները չեղյալ համարել:

Հայտերը ներկայացնել ԱՀԿ-ի հայաստանյան գրասենյակ՝ Ալեք Մանուկյան 9, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի բիզնես կենտրոն, 2-րդ հարկ, 211 սենյակ, հեռ.՝ 512004:

Հայտեր ներկայացնելու վերջնաժամկետն է և՛/՛ սեպտեմբերի 24-ը՝ ժամը 17:00-ն:

Վրացու ֆեֆն ու հայի զբոսանքը

Կովկասում ժամանակին այսօրվա արտահայտությունն է «Բախվում աշխարհ, Թբիլիսիում ֆեֆ արա, Երևանում զբոսանք»: Սովետական «եղբայրական» ժամանակներից մի ֆանի սասանայական այս արտահայտությունը շատ փչ է կորցրել իր արդիականությունը: Հիմնվելով արդեթանցի լրագրողների խոսքերի վրա, Բախվում այժմ էլ կարելի է «լավ փող աշխատել», Արդեթանի մայրաքաղաքը հիմա էլ խոշոր արդյունաբերական կենտրոն է, առաջին հերթին, ամուսնու, նավթարդյունաբերական, Թբիլիսիի դանդաղությունն ու նորա-

դափ սոցիալական ճիշտ մակարդակը, աղա Երևանը շատ ավելի բարեկեցիկ ֆաղա է: Երեկոյան ժամերին Ռուսավելիում ավելի փչ մարդ կարող են տեսնել, քան մեր Արմավիրում: Սա, սակայն, չի նշանակում, որ Վրաստանի մայրաքաղաքը սակավամարդ է, դարձապես շատերը դանդաղաբեր են: Իսկ մանավանդ շաֆ եղանակին Արմավիր փողոցի անցողիկները մասին խոսելը, կարծում ենք, ավելորդ է. ինչու է արդեն նշեցինք Թբիլիսիում ֆեֆ արա, Երևանում զբոսանք: Հետաքրքիր է, որ այս վերջինն այն

են իրենց՝ վրացական դաստիարակներն են կարողանում են դառնալ այն, նույնիսկ երբեմն չափազանցելով: Օրինակ՝ Երևանյան ռեստորանի շահերի փոխարեն՝ Թբիլիսում կարելի է տեսնել ճրագաջահեր՝ առաստաղից կայս, դասերին, ասենք՝ եղջերուի գլուխ, գորգեր... Սոցիալական առումով մեր մայրաքաղաքը, կարծում ենք, առաջատարն է. օրինակ՝ 10 խինկային Երևանում կրեմլն առավելագույնը 10 ռոտից, Թբիլիսում, սակայն, կարող է տեսնել անգամ 40 ռոտի: Իսկ ընդհանուր առմամբ՝ թիֆլիսյան ռեստորանը շատ ավելի հետաքրքիր է Երևանյանից. աղմուկ, անգամ անձնաթանկ ռեստորաններում՝ հասարակական, նույնիսկ, ընթացիկ մթնոլորտ, որտեղ սեղան-սեղան երգում են, որտեղ մի սեղանի շղամարդը կարող է դարձնել հրավիրել մեկ այլ սեղանի կնոջը, որտեղ կարող են միանալ հարեան սեղանի շղամարդկանց ու դարձապես խմել նրանց հետ՝ վերջիններիս հազվադեպ: Երևանում նման բան ուղղակի անհնար է:

«Բիճո-ախաղեր»

Մրան գրեթե համարժեք «Երեկոյան» են, սակայն նրանց առարկան՝ ոչ այնքան: Եթե «Բիճո» սովորաբար եվրոպական սանրվածով, ազատ հագուստով, գրեթե միշտ՝ աղջկա ուղեկցությամբ երիտասարդ է, աղա ախաղերը՝ կարճ սանրվածով, հիմնականում սեռ հագուստով ու հաս ոսկյա շքաբայով ու հիմնականում իր նման աղջիկների ուղեկցությամբ երիտասարդն է: Միակ բանը, որը միավորում է այս երկուսին, որդես կանոն, մեքենայի առկայությունն է, մեքենայում բարձր միացված երաժշտությունը, եւ, անուշտ, կովկասյան սաֆարյունությունը: Բացի սրանից՝ բիճոն ռեստորան-դանդաղություն լիարժեք կարող է ֆեֆ անել ոչ միայն «ուրեխ-խմելով», այլև երգելով՝ անգամ ազգային երգեր, ախաղի համար, սակայն, ռեստորան գնալը «հաց ուտելու» խորհուրդ ունի, ոչ միայն չեն երգում ազգային երգեր, այլև... շատերը անգամ չգիտեն:

Իսկ օրհորդների վերաբերյալ՝ կրկին արթնություններն ավելի շատ են, քան մանությունները. ամենակարևորը, ինչն աչքի է զարնում՝ վրացուիները... ժողով են, ընդ որում՝ հաճախ առիթը դարձապես չեն, նրանք կարող են ժողով անծանոթին անգամ: Նրանք բոլորովին ուշադրություն չեն դարձնում առարկա զգեստին, ավելի մարդանոց են, ավելի շատ են հաճախ են ծխում:

Ռուսավելիում արդեն ավարտվում էր. փողոցի մի անկյունում 7-8 հոգի՝ աղջիկ-ղա, զարեջուր էին խմում, ծխում, աղմուկ... Երևանում այսօրվա «բացահայտ բաներ» չեն տեսնի՝ այն էլ կենտրոնական փողոցներում...

ՀՈՒԿՆԻ ԱՅՅԱՆ, Թբիլիսի-Երևան

Պասկերներ Թբիլիսից

հայտ «Փաբ»-երում էլի կարելի է ուզածիդ ղես ֆեֆ անել (եթե, իհարկե, ունեն կրորիկ գումար), իսկ Երևանում կարող են անցկացնել ամենալավ էսկուրսիաները՝ կովկասյան մայրաքաղաքներից, սա, ի դեպ, նաեւ վրացի ու արդեթանցի լրագրողների խոսքերով:

Ռուսավելի-Արմվան

Թբիլիսիի կենտրոնական՝ Ռուսավելիում դողոտայում, առաջինն, ինչ աչքի է ընկնում, բացի, իհարկե, ղեսական հիմնարկներից, մուսուլմաններն են՝ յուրահասուկ սեռ զգեստներով, գրեթե հինգ մետր մեկ, կանգնած են նրանք, եւ, սարսիմակներն, խոսում են հայերեն, արդեթաներեն, ղուսերեն, անգամ երբեմն անգլերեն: Երևանի Արմվան փողոցում նույնպես կարելի է տեսնել մուսուլմանների, սակայն ոչ այդքան շատ... Եւ եթե մուսուլմանների ֆանակով կարելի է որոշել ֆա-

դարազայում, որ թիֆլիսյան կենտրոնական ռեստորաններում կան թեթեւ դանդաղություն ավելի թանկ են «բոլոր տեսակի հաճույքները», քան Երևանում, սակայն, ինչու է արդեն մեքենայի փոխարեն՝ ավանդույթի դեմ այլ գործոններն անգործ:

Մի ավանդույթ, սակայն, բազմազգ Թբիլիսիում խախտվել է. անգամ Ռուսավելիում անգլերեն աչքով չես գտնի որևէ խանութ, որտեղ ռեստորան վրացերենից բացի այլ մակագրությամբ. ամենուր վրացական դրոշմեր (ինչը, խոստովանենք ընդօրինակելի է, եւ աչք շոյող - Գ. Ա.), վրացերեն մակագրություններով ռեստորաններ: Մտնենք դրանցից մեկը: Նախ նշենք, որ Թբիլիսում ոչ ոք ուշադրություն չի դարձնում ռեստորանի արտաքին ու ներքին շքեղ դիզայնին: Այնտեղ չես տեսնի Երևանյան գերածամանակակից սրահներով, դասերով ռեստորաններ. Թբիլիսում սիրում

ԲԱԺԵՆՈՐԴԱԳՐՈՒՄ

Հարգելի բաժանորդ,

«Պրես Ասենդ» ընկերությունը իր ընթերցողներին հնարավորություն է ընձեռում համատեղել հաճելին ու օգտակարը, խնայել ժամանակը՝ բաժանորդագրություն ձեռնարկելով մեր գործակալների միջոցով: Յուրախանջորդ հաճախորդին անհատական մոտեցում ցուցաբերելու համար «Պրես Ասենդ»-ի ցանց է ներմուծվում արթեր ուղղվածության դարբերականներ՝ ժամանցային ամսագրերից մինչև մասնագիտական գրականության արթեր հրատարակչություններ՝ հայկական, ղուսական եւ արտասահմանյան: Մեր տեսակարին ընդգրկում է ավելի քան 1000 ամուն թերթ եւ ամսագիր: Բաժանորդագրության առավելություններից մեկը կայուն գինն է, որը փոփոխման ենթակա չէ բաժանորդագրության ողջ ընթացքում: Ամսական 10000 դրամը գերազանցող բաժանորդագրության փաթեթներն առավել են Ձեր նշած վայրը՝ տուն կամ աշխատավայր: Այլ դեպքերում բաժանորդագրության փաթեթը կառավարի Ձեզ համար ամենահարմար «Պրես Ասենդ»-ի կրթակ: Բաժանորդագրություն կարող եք ձեռնարկել՝

- ♦ Բաժանորդագրության գործակալների միջոցով
 - ♦ Հեռախոսով՝ (010) 522-199
 - ♦ Լրացնելով կտրոնը եւ թղթնելով «Պրես Ասենդ»-ի ցանկացած կրթակում (ԳԳ արածնում 279 կրթակ)
 - ♦ Էլեկտրոնային փոստով subscribe@armpress.am
- Բաժանորդագրությունը եւ առաքումը իրականացվում է ԱՆՎՃԱՐ:

Երևանի Արարմա-Հումքային Բորսայի հարթակում իրականացվում է ԱրմենՏել ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացված Հյուսիսային ՏԿ-ի մայրուղային ստորգնեյա եւ վերգնեյա մալուխների (ԳՄԿ), սարավորումների, ավտոմեքենաների, ղեկների, դիողների, սրանգիտությունների, դիմադրությունների եւ արարմանյութական այլ արժեքների աճուրդային վաճառք: Աճուրդները իրականացվում են յուրաքանչյուր աշխ. օր ժ.11.00-17.00-ն, ֆ. Երևան Ազաթանգեղոսի 6/1 (5-րդ հարկ) հասցեում: Աճուրդներին մասնակցելու կարգին, ամբողջական ցանկին ծանոթանալու եւ լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել (37410) 565228, նամակագրել info@yecomex.am կամ այցելել www.borsa.am

Սարերի զարմուրդ մեկ զավաթի մեջ

ՍԱՐԻ ԹԵՅ

ՈՒՐՅԻ ԵՎ ԴԱՂՁԻ ԸՆՏԻՐ ԹԵՅ

25 փաթեթ մեկ տուփի մեջ
և ընդամենը 1-2 ռոտից կարող եք
վայելել ընթիր որակի ուրցի թեյ

առնվազան ամիսը մեկ արժե ընտրել բարձրորակը

Մեծածախ գնումների համար զանգահարել 47-27-20, 47-03-63

Որիցսր <<Ֆլորես>> Աճուրդի Տուն ՄՊԸ-ն <<Ալկոն>> ԱՀ Բորսայի հարթակում վերակցելու է <<Նուրվիկ>> ՈւՎԿ ՓԲԸ -ին օտարման իրավունքով դասկանող գույքի ժամանակավորապես դադարեցված աճուրդային վաճառքը՝

- Բնակելի տուն, ընդ. մակերեսը՝ 71.8 մ² եւ հողամաս՝ 0.057855 հա: Հասցե՝ ֆ. Երևան, Կենտրոն համայնք, Ձորագյուղ, Ազգագրական 1-ին փող., թիվ 21 հողամաս եւ Ձորագյուղ, թիվ 19 բնակելի տուն: Մեկմարկային գինը՝ 45000000 դրամ:
- Աճուրդի փուլերը՝ դասական, այնուհետեւ հողամասային եղանակներով՝ ֆ.Երևան, Ազգագրական 6/1 հասցեում, 22.09.2010թ-ից մինչև 30.12.2010թ. յուրաքանչյուր աշխատանքային օր ժ.11.00-ից - 17.00-ն: Լոսը կարելի է ուսումնասիրել համադասարանյան հասցեներում յուրաքանչյուր օր ժամը 11.00-ից 20.00-ն: Լրացուցիչ տեղեկությունների, այդ թվում՝ աճուրդների կանոնակարգին ծանոթանալու համար զանգահարել՝ (010) 56-45-13 կամ այցելել www.akson.am: